

Kokemäen kaupunki
PL 27,
32801 Kokemäki

Viite Lausuntopyyntö 1.11.2024

**Aihe Kokemäki, Mänskänmäki, Winda Energia Oy,
suunnittelutarveratkaisuhakemus aurinkoenergiavoimalalle**

Kokemäen kaupunki on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Winda Energy Oy hakemasta suunnittelutarveratkaisusta. Hankealue sijoittuu Kokemäelle Mänskänmäen alueelle, jonne on suunniteltu rakennettavaksi maa-asenteinen aurinkosähköpuisto. Voimalan suunniteltu teho on 45,6 MWp ja odotettu keskimääräinen sähköntuotanto noin 45 GWh vuodessa.

Hankealue koostuu pääosin metsätalouden piiriin kuuluvista tuoreista ja lehtomaisista kankaista, sekä aluetta reunustavasta Harjunsuon suoalueesta. Alue on kokonaan joko metsätalouskäytössä tai metsätalouskäyttöön soveltumatonta suota. Alueella ei ole rakennuksia. Suunniteltu hankealue olisi kooltaan n. 67 hehtaaria, josta noin 51 hehtaaria käytettäisiin aurinkovoimalan tarpeisiin, joihin kuuluvat itse aurinkopaneelien ja paneelitelien lisäksi muuntamot, sähköasema sekä huoltotiet ja mahdollinen varastorakennus. Tilaa jätettäisiin myös esimerkiksi lumen auraamiselle.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) alue sijoittuu osittain luonnonsuojelualueelle. Sen länsipuolelle sijoittuu maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, *Kokemäen kulttuurimaisema*, sekä valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue, *Kokemäenjokilaakson viljelymaisemat*. Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa.

Satakunnan Museon kannanotto

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Satakunnan Museo on tutustunut sille toimitettuun aineistoon ja toteaa seuraavaa: Kohdealueen läheisyydessä, vajaan kilometrin päässä sijaitsee niin valtakunnallisesti kuin maisemallisesti merkittäviä kulttuuriympäristökohteita, ja alueet on tunnistettu suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa (26.9.2024, Winda Energy). Hanke-esittelyn mukaan alueen etelälaidalla rakentamista rajattaisiin siten, että maisema-alueelle ei kohdistuisi rakentamistoimenpiteitä ja aurinkopaneelien

korkeus tulisi olemaan korkeintaan 3,5 metriä. Hankesuunnitelman mukaan voimalan maisemavaikutukset tulisivat olemaan suhteellisen pieniä, ja aurinkovoimalan näkyminen maisema-alueelle tulisi olemaan hyvin epätodennäköistä, johtuen hanketta ympäröivästä maastosta ja metsäisyydestä (s.26).

Satakunnan Museo toteaa, että on hyvä, että maisema- ja kulttuuriympäristöalue on huomioitu hankesuunnitelmassa. Hankealuetta ympäröivä alue on luonteeltaan avaraa, tyypillistä satakuntalaista maalaismaisemaa siihen kuuluvine rakennuksineen, jota hankealueesta rajaa metsävyöhyke. Etäisyyttä kulttuuriympäristö- ja maisema-alueelle on vajaa kilometri ja riskinä on, että jos metsäalue hanke-alueen ja maisema-alueen väliltä katoaa, muuttaa aurinkovoimala maisemaa. Aurinkoenergiavoimalat muuttavat aina agraaria maisemaa teolliseksi, ja vaikuttavat ympäristöön ja sen historialliseen todistusvoimaisuuteen. Satakunnan Museo toteaa, että aurinkovoimalaa suunniteltaessa olisi hyvä varautua siihen, että mikäli metsävyöhyke kulttuuriympäristö- ja maisema-alueen väliltä häviää, istutettaisiin tällöin hankealueen sisäpuolelle kasvillisuutta, joka peittäisi näkymän voimala-alueelle. MRA §1:n mukaan tulee selvittää suunnitelman vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön. Hankesuunnitelman liitteeksi tulisi laatia havainnekuvat, joista selviää vaikutus maisema-alueelle. Havainnekuvat tulee toimittaa Satakunnan Museoon.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee rautakaudelle ajoittuva irtolöytöpaikka, Koivusaari. Kts. lisätiedot <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000010320>. Kiinteitä muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia muinaisjäännöksiä sijaitsee etäämpänä Kokemäenjokivarressa sekä Porolantien varrella. Koko voimala-alueella pintamaa tullaan käsittelemään. Tämän vuoksi suunnittelualueella sekä myös rakennettavien teiden linjauksilla on toteutettava kattava arkeologinen inventointi.

Satakunnan Museo

Museonjohtajan sijaisena Akuliina Aartolahti

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen Ely-keskus/ Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/ Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo
Winda Energy Oy

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä